

اماکن تاریخی

آشنایی ایرانیان با معماری، یکی از مهم ترین عوامل پیدایش بناها و اماکن بی نظیر تاریخی در ایران است. علاقه و توجه هنرمندان ایرانی به هنر معماری نه تنها باعث خلق بناهای عظیم و باشکوهی در سراسر ایران شده است بلکه باعث تداوم همیشگی این هنر بین هنرمندان ایرانی بوده است. از مهم ترین ویژگی های بناهای تاریخی ایرانی: طراحی های مناسب، محاسبات دقیق در ساخت این بناها، فرم پوشش درست بناها، رعایت مسایل فنی و علمی در ساختمان ها، ایوان های رفیع، ستون های بلند بناها و تزیینات مختلف بناها هستند که در عین سادگی معرف شکوه معماری ایرانی است.

بناهای تاریخی ایران را می توان براساس سبک معماری به: سبک های پیش از پارسی، پارسی، پارتی، خراسانی، رازی، آذری و اصفهانی تقسیم کرد که چهار شیوه خراسانی، رازی، آذری و اصفهانی از شیوه های دوران اسلامی هستند و شکوه این آثار را می توان در بناهایی چون مسجد فهرج، مسجد جامع اصفهان، مسجد جامع نایین، گنبد قاموس، مسجد جامع زواره، مسجد جامع اردستان، گنبد سلطانیه، مسجد علیشاه تبریز، مسجد گوهرشاد، مسجد بی بی خانم سمرقند، مسجد شیخ لطف الله، مدرسه خان شیراز، مجموعه گنجعلی خان، کاخ چهلستون و غیره دید.

آرامگاه ها

محل دفن اجساد مردگان در خاک را گور یا قبر گویند. حال اگر این محل مورد احترام مردم باشد و شخص متوفی جزو شخصیت های مهم دینی، اجتماعی و یا سیاسی باشد به آن جا آرامگاه یا مقبره گفته می شود. همان طور که از نامش مشخص است، آرامگاه در فرهنگ فارسی به جای آسایش، محل آرام، خانه، مسکن، وطن، آبادی معنی شده است. بنابراین آرامگاه به عنوان بنای یادبود برای فرد یا افراد معروف ساخته می شود که گورشان در داخل این بنا قرار دارد. ادامه مطلب

بازار به محل خرید و فروش و عرضه کالا گفته می شود و ریشه اصلی این کلمه از زبان پهلوی گرفته شده است. این مکان در واقع، محل حضور عده ای با عنوان «خریدار» برای تهیه کالا و خدمات مورد نیاز خود از عرضه کنندگان کالا و خدمات با عنوان «فروشنندگان» است. بنابراین: بازار محل تجمع خریداران و فروشندگان است که در حال انجام مبادله و داد و ستد کالا و خدمات هستند. ادامه مطلب

باغ های ملی

تاریخ ایجاد باغ در ایران به دوران پیش از اسلام می رسد و به عنوان جزوی از زندگی ایرانیان و معماری کشور در آن دوره می رسید به طوری که در بقای آتشکده های بزرگ و تقویت نمادهای آن ها سهم به سزایی داشته است. ایجاد باغ در نزد ایرانیان، حاکی از ارتباط عمیق فرهنگی و دینی مردم ایران با عناصر طبیعی و نیز نشان از سازگاری و همسو کردن نیازهای انسان و طبیعت است. برای مثال، به عقیده ایرانیان قدیم، «اوروزا»، که یکی از فرشتگان مقدس بود از آسیب رساندن به گل و گیاه، ناراحت و خشمگین می شد. در واقع این گونه اعتقادات و باورها در طول تاریخ تاثیر زیادی در به وجود آمدن باغ ها با الگوهای منطقه ای در سراسر سرزمین ایران شد. ادامه مطلب

برج ها

برج به بنای بلند و مدور و یا چند ضلعی گفته می شود که بیشتر به منظور دیده بانی و دفاع مورد استفاده قرار می گرفت. اغلب این بناها به صورت مجزا در نزدیکی دیوار شهرها، قلعه ها و یا کاروانسراها به شکل حصار ایستوانه ای ساخته می شد و یا به دیوارها و استحکامات قلعه ها متصل می کردند. ادامه مطلب

پل ها

پل ها گذرگاه هایی بر روی رودها و دره ها هستند که به منظور تسهیل در رفت و آمد و کنترل طغیان آب

رودخانه های غیر قابل کنترل، ساخته شده است. فرآیند ساخت پل از زمانی شروع شد که بشر برای تسهیل تردد خود از روی نهرها، دره ها، مسیل ها و دسترسی آسان به این اماکن، به فکر قرار دادن تنه درختان و سنگ ریزه ها بر روی رودخانه ها، به منظور مهار آب این رودها و نیز مشخص کردن مسیر جریان آن ها افتاد. ادامه مطلب

حمام ها

حمام، در گذشته «گرمابه» نامیده می شد، در واقع گرمابه ساختمانی گرم، متشکل از رختکن یا سربینه، گرمخانه، خزینه، تون و انبار سوخت بود که نه تنها محلی برای شستشو و نظافت بود، بلکه محلی برای تجمع و دیدار مردم نیز به شمار می آمد. این اخوه در کتاب «آیین شهرداری»، در خصوص ساختمان گرمابه نوشته است: بدان که اثر طبیعی گرمابه، گرم شدن به وسیله هوای آن و خیس شدن به وسیله آب آن است؛ سرای اول خشک کننده و خیساننده و سرای دوم گرم کننده و نرم کننده و سرای سوم گرم و خشک کننده است. ادامه مطلب

رصدخانه ها

علاقه به مطالعه و بررسی ستارگان و تاثیر این اجرام آسمانی بر زندگی بشر از دیرباز مورد توجه ایرانیان بوده به طوری که با مطالعه آثار برجای مانده از ایران قدیم، در می یابیم که اطلاعات ارزشمندی درمورد آخرین اکتشافات علوم نوین و علم ستاره شناسی برجای مانده است. یکی از مهم ترین روش مطالعه ستاره ها، مشاهده و رصد آنان است. اما به دلیل وجود فاصله زیاد بین زمین و اجرام آسمانی، بشر همواره به فکر یافتن ابزاری برای رصد این اجرام بودند که در نهایت نتیجه این تفکر در گذشته دستیابی به ابزاری چون سدس و اسطرلاب و امروزه تلسکوپ بوده است. ادامه مطلب

عمارت ها

هنر معماری همچون هنرهای دیگر در نزد ایرانیان از اهمیت ویژه ای برخوردار است. سبک معماری عمارت ها و

خانه های ایرانی نه تنها تحت تاثیر عواملی چون : موقعیت جغرافیایی، تنوع آب و هوایی، آداب و رسوم، مراسم مذهبی، روحیه، اخلاقیات و نیز: موقعیت شغلی، طبقه اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و مذهبی مالکان عمارت ها و خانه ها قرار داشته، بلکه از اصول معماری خاصی مانند جنبه انسانی معماری، رعایت میزان و تناسب، استفاده از مصالح بومی، فن اجرای نقشه ، توجه به قسمت درونی بنا به منظور حفظ کرامت انسانی و در نهایت توجه به حیاط پیروی می کرده است. ادامه مطلب

کاروانسراها

کاروانسرا در گذشته محلی برای اسکان کاروان هایی بود که به منظور مسافرت، تجارت و زیارت از شهری به شهر دیگر در حال تردد بودند. این مکان ها بیشتر به شکل مربع، مستطیل یا هشت گوش بودند که با یک ورودی عظیم و بلند، با برج هایی در گوشه دیوارها که در اغلب موارد دارای بادگیر بودند ساخته می شد. این کاروانسراها از حجره های کوچک برای استراحت مسافران، سکوهایی به صورت تراس در اطراف حیاط و فضای کافی برای حیوانات بارکش تشکیل می شد، البته کاروانسراهایی که در دو طبقه ساخته می شدند، حجره های پایینی را برای انبار کالاها و حجره های بالایی را برای اسکان مسافران در نظر می گرفتند. ادامه مطلب

گنبدها

گنبد، در فرهنگ معماری نوعی پوشش منحنی شکل برای سقف یک مکان محسوب می شود که در گذشته معماران مناطق دور از جنگل همچون، مناطق فلات مرکزی ایران و میان رودان، مجبور بودند به دلیل کمبود چوب مناسب برای ساخت سقف های مسطح، از سقف های گنبدی شکل استفاده کنند. بنابراین گنبدها، سازه های نیم کره توخالی هستند که بیشتر به دلیل کمبود چوب در برخی از مناطق به جای سقف های تخت به کار برده می شود. ادامه مطلب

محلها

همه شهرها از مجموعه محله هایی تشکیل شده اند که از نظر ساختاری، تاریخی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و

طبقاتی دارای یکسری تشابه‌ها و تفاوت‌هایی هستند. در واقع محله از تجمع خانه‌ها، معاشرت نزدیک و محکم همسایگان و اتحاد غیر رسمی گروهی از مردم در یک فضای جغرافیایی خاص به وجود می‌آید. ادامه مطلب

میادین

میدان در فرهنگ لغت فارسی به فضای بازی گفته می‌شود که محل برخورد چند خیابان در شهرها و روستاها است که از آن به عنوان محل تجمع مردم و یا برای روان‌سازی تردها و ترافیک‌ها استفاده می‌شود. البته در فرهنگ فارسی برای میدان تعاریف مختلفی عنوان شده است، بدین معنی که از میدان گاهی برای رزم، گاهی برای خرید و فروش و گاهی برای عبور مرور ذکر شده است. ادامه مطلب

موزه‌ها

موزه محل جمع‌آوری، تحقیق و حفظ آثار و شواهد برجای مانده از انسان‌ها، آثار باقی مانده از مراحل تغییر و تحول منابع طبیعی و زیست محیط در طول تاریخ است. بشر همواره به دنبال تاریخ و هویت اصلی خود است که این مستلزم شناخت میراث فرهنگی به جا مانده از اجداد و گذشتگان است، در واقع همین احساس نیاز باعث به وجود آمدن موزه‌ها شده است. ادامه مطلب